

Täysistunto

Tiistai 2.6.2026 klo 14.00—22.04

11. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi kirjanpitolain ja tilintarkastuslain 1 luvun 1 §:n ja 3 luvun 5 a §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 38/2026 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 15/2026 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu alkaa. Edustaja Yrttiaho.

Keskustelu

21.04 **Johannes Yrttiaho vas:** Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ehdotetaan merkittävää yritysten kestävyysraportoinnin heikentämistä supistamalla raportointivelvollisten yritysten määrää radikaalisti. Esitys panee täytäntöön EU:n kestävyysraportointia koskevan muutosdirektiivin.

Kyseinen muutosdirektiivi on osa Euroopan komission helmikuussa 2025 esittelemää ja maaliskuussa 2026 voimaan tullutta niin sanottua Omnibus I -pakettia, joka on mittava de-regulaatiota edistävä kokonaisuus. Muutosdirektiivin säännökset ovat ensisijaisesti heikennyksiä yritystoiminnan läpinäkyvyyteen. Kuten hallituksen esityksessä todetaan, raportointivelvollisten yritysten määrä Suomessa vähenisi esitettyjen muutosten myötä nykyisin piiriin kuuluvasta 1 300 yrityksestä noin 130:een. Laajan raportointivelvoitteen säilyttäminen kansallisena ratkaisuna olisi kuitenkin mahdollista, sillä kyseessä on minimidirektiivi.

Hallituksen esityksessä perustellaan raportointivelvollisuuden heikentämistä suomalaisyritysten kilpailukyvyllä. Tämä argumentti on ongelmallinen ainakin kahdesta syystä. Ensinnäkin monet suomalaisyritykset ovat jo aloittaneet nykyisin mukaisen raportoinnin ja vielä suurempi joukko on varautunut sen alkamiseen. Kattava läpinäkyvyys kestävyysjärjestelmien on myös kilpailuetu. Suomalaisyritysten on vaikeampi kilpailla hinnalla kuin laadulla maailmanmarkkinoilla, joten korkeat standardit palvelevat niiden kilpailuetua. Toinen ongelmallinen seikka tässä hallituksen argumentaatioissa on se, että yritystoimintaan kohdistuvan sääntelyn hyödyllisyyden arvioinnissa ei tietenkään tulisi punnita ensisijaisesti yksinomaan tai ehkä välttämättä lainkaan yritysten etua tai kilpailukykyä, vaan myös sitä, mitä tarkoitusta sääntely itsessään palvelee. Yritysten toimintaan kohdistuu sääntelyä usein perustelluista yhteiskunnallisista ja ympäristöllisistä syistä. Tässä tapauksessa kestävyysraportoinnin on tarkoitus lisätä yritystoiminnan läpinäkyvyyttä ja kannustimia panostaa ympäristön ja ilmaston kannalta kestävämpään toimintaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

Puhemies! Hallituksen esitykseen liittyy muitakin yritysten vastuullisuuskriteerien heikennyksiä. Esitykseen sisältyy esimerkiksi raportointivelvollisen yrityksen arvoketjuun kuuluvan, enintään 1 000 henkeä työllistävän yrityksen oikeus pidättäytyä antamasta tiettyjä vaadittuja tietoja raportointivelvolliselle yritykselle. Toinen kyseenalainen säännös on mahdollisuus jättää julkaisematta kestävyysraportoinnin perustana olevaan niin sanottuun kaksoisolennaisuusanalyysiin liittyviä tietoja, jos niiden julkistamisesta olisi erityistä taloudellista haittaa raportointivelvolliselle yritykselle. Nämäkin hallituksen esityksen muutokset lisäävät sääntelyn monimutkaisuutta ja tulkinnanvaraisuutta. Kokonaisuudessaan näille heikennyksille yritystoiminnan sääntelyyn ja vastuullisuuden varmistamiseen ei ole perusteluita.

Arvoisa puhemies! Esitän vastalauseen 2 mukaisesti, että lakiehdotukset hylätään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Hamari.

21.08 **Lotta Hamari sd:** Arvoisa rouva puhemies! Käsittelyssä oleva hallituksen esitys perustuu EU:n Omnibus I -pakettiin, jonka tavoitteena on vähentää yritysten hallinnollista taakkaa. Tavoite on jälleen kerran sinänsä kannatettava, mutta tämän esityksen seurauksena kestävyysraportointivelvollisten yritysten määrä Suomessa vähenee 1 300 yrityksestä noin 130 yritykseen. Muistutan myös, että globaalit ympäristö- ja ihmisoikeushaasteet eivät ole vähentyneet, päinvastoin juuri tällaisessa tilanteessa tarvittaisiin ennakoivaa ja pitkäjänteistä sääntelyä, joka tukee vastuullista liiketoimintaa ja luo yrityksille vakaan toimintaympäristön.

Kestävyysraportoinnin tarkoituksena on lisätä avoimuutta yritysten toiminnasta. Se antaa sijoittajille, kuluttajille, työntekijöille ja muille sidosryhmille tietoa siitä, miten yritykset huomioivat ympäristövaikutukset, ilmatoriskit, ihmisoikeudet ja hyvän hallinnon periaatteet. Läpinäkyvyys on luottamuksen rakentamista ja kestävyys suomalaisyritysten kilpailuetu. On syytä huomata, että suuri joukko suomalaisia yrityksiä on jo investoinut näihin raportointijärjestelmiin, henkilöstön kouluttamiseen ja uuden sääntelyn käyttöönottoon. Monet yritykset ovat valmistautuneet raportointiin vuosien ajan.

Suomessa perinteisesti on nähty vastuullisuus kilpailuetuna. Kansainvälisillä markkinoilla asiakkaat, sijoittajat ja yhteistyökumppanit vaativat yhä enemmän tietoa tuotteiden ja palveluiden vastuullisuudesta. Siksi laajaa raportointia voidaan myös pitää suomalaisyritysten vahvuutena ja vientivalttina.

Arvoisa rouva puhemies! Yritysten hallinnollisen taakan keventäminen on tärkeää, mutta sitä ei pidä tehdä avoimuuden, vastuullisuuden ja pitkän aikavälin kilpailukykyyn kustannuksella. Näistä edellä mainituista syistä teen vastalauseen 1 mukaisen ehdotuksen eli ehdotan, että lakiehdotukset hylätään. — Kiitos.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Lyly.

21.10 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Hamari esitteli hyvin vastalauseen 1 mukaisia näkökohtia tästä, miten kestävä kilpailua saadaan aikaiseksi, ja vastuullisuus on yksi osa sitä kokonaisuutta. Itse uskon, että tämä vastuullisuuden merkitys tulee kasvamaan tulevaisuudessa entistä enempi yhtenä kilpailutekijänä, ja tästä syystä kannatan edustaja Hamarin tekemää vastalauseen 1 mukaista ehdotusta.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 59/2026 vp

Keskustelu päättyi ja asian käsittely keskeytettiin.